

EÚ otvára náruč Bielorusku

Napriek tomu, že Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a Európska únia kritizovali septembrové parlamentné voľby v Bielorusku, podľa posledného vývoja Brusel zmenil stratégiu voči Bielorusku. Rozhodnutie ministrov zahraničných vecí EÚ z 13. októbra potvrdilo otvorenie náruče EÚ doteraz izolovanému susedovi.

Začiatkom októbra vysoký predstaviteľ EÚ Javier Solana pozval bieloruského ministra zahraničných vecí Siarheja Martynova na stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v súvislosti so zasadnutím ministrov zahraničia EÚ 13. októbra. Európske pozvanie bieloruského ministra je prelomom po štyri roky trvajúcim embargu na stretávanie sa s vysokými bieloruskými predstaviteľmi.

Niekoľko dní na to úradujúci predseda OBSE a zároveň fínsky minister zahraničia Alexander Stubb sa počas svojho stretnutia s bieloruským prezidentom Alexandrom Lukašenkom vyjadril, že „je čas obrátiť list vo vzťahoch Bielorusko – Európa“. Jeho slová boli podporené aj Európskym parlamentom a odrazili sa v texte jeho nezáväznej rezolúcie z 9. októbra, ktorá žiadala šesťmesačné čiastočné pozastavenie zákazu vydávania víz pre vrcholových bieloruských predstaviteľov a zníženie poplatkov za víza pre bieloruských občanov.

Ministri zahraničných vecí EÚ na svojom zasadnutí minulý pondelok podporili tento trend a potvrdili pozastavenie cestovných obmedzení pre väčšinu zo 41 bieloruských predstaviteľov. Zároveň umožnili obnovenie kontaktov na najvyššej úrovni s predstaviteľmi bieloruských úradov. Tie boli obmedzené od roku 2004.

Cestovať po Európskej únii umožnili aj prezidentovi Lukašenkovi. Na zozname osôb, ktorým je zakázané vydávať víza, zostali iba štyri osoby, ktoré sú údajne zodpovedné za zmiznutia štyroch opozičných predstaviteľov a novinárov v rokoch 1999 až 2000 a predsedníčka Ústrednej volebnej komisie Lídia Jarmošinová.

Európska únia predĺžila zmrazenie aktív všetkých 41 osôb o ďalší rok a dohodla sa na prehodnotení sankcií o pol roka. Podľa rozhodnutia EÚ prehodnotenie a ďalšie kroky budú záležať od „pokroku v reforme volebného zákona [...] a od ostatných konkrétnych krokov zameraných na rešpektovanie demokratických hodnôt, právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd“.

Zdroje: TASR, Reuters, AP, Rada Európskej únie

Lukašenka sa stretol s Putinom

V pondelok 6. októbra ruský predseda vlády Vladimir Putin priletel do Bieloruska, aby sa stretol s prezidentom Lukašenkom. Stretnutie sa zameralo najmä na ekonomické otázky a ďalšiu spoluprácu obidvoch krajín v tejto oblasti.

Ruský premiér opätovne potvrdil pripravenosť Ruska poskytnúť Bielorusku medzištátny stabilizačný úver a zároveň navrhol vytvorenie menového koša, čím by sa bieloruský rubel bližšie pripútal k ruskému rubľu.

Putin tiež navrhol, že ruská mena by sa mohla stať hlavným platidlom v obchode s energiami medzi oboma krajinami a prípadne by v nej Národná banka Bieloruska mohla uchovávať svoje štátne rezervy. Predmetom diskusie bola aj cena ruského plynu na rok 2009.

Stretnutie neprinieslo konkrétnu dohodu v žiadnej zo spomenutých oblastí.

Zdroje: Itar-Tass, Interfax, Kommersant, RIA Novosti